

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Кафедра зоології

Бакалаврська робота на тему:

**«МОРФОЛОГІЧНА МІНЛИВІСТЬ,
АНАТОМІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ
ОСОБЛИВОСТІ РІЧКОВИХ РАКІВ ВИДУ
ASTACUS LEPTODACTYLUS З БАСЕЙНУ
РІЧКИ ТЕТЕРІВ»**

Виконала:

студентка 4-го курсу, 44 групи

6.040102 Біологія

Спеціальність: «Біологія.

Практична психологія»

Мельник Т.С.

Керівник:

к. б. н. Гарлінська А. М.

Житомир – 2013

ЗМІСТ

	Стор.
Вступ	3
Розділ I. Історія дослідження річкових раків на території України	5
1.1. Систематика річкових раків на території України різних авторів	5
1.2. Фауна та поширення річкових раків в Україні	5
1.3. Розведення раків	7
Розділ II. Матеріал і методи дослідження	12
2.1. Матеріал	12
2.2. Методи	15
2.3. Методика морфометричних досліджень	16
Розділ III. Морфологічна мінливість річкових раків виду <i>Astacus leptodactylus</i>	18
3.1. Морфологія річкових раків	18
Розділ IV. Анатомічна будова річкових раків	30
4.1. Анатомічна будова річкових раків	30
4.2. Розмноження раків (дозрівання личинок)	31
Розділ V. Екологічні особливості астакофауни річки Тетерів	35
5.1. Структура популяції річкових раків	37
5.2. Значення ракоподібних у екосистемах та господарстві людини	38
Розділ VI. Використання матеріалів дипломної роботи у навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів	39
Розділ VII. Охорона праці в галузі	47
Висновки	50
Список використаних джерел	51
Резюме	

ВИСНОВКИ

1. Проведене морфологічне дослідження *A. leptodactylus* показало, що самці і самки різняться між собою параметрами карапакса і правої клешні.
2. Більшість раків роздільностатеві. З настанням весни відбувається розмноження річкових раків. Статевозрілість річкових раків у природних умовах настає на третьому році життя при мінімальному розмірі самок 6,7 см.
3. Річкові раки вимогливі до вмісту у воді кисню, який повинен бути в межах 5,4–9,1 мг/л. Вони також погано переносять дуже кисле середовище, тому концентрація водневих іонів у воді має бути нейтральною або в крайньому випадку слабокислою (рН 7–9). Оптимальна температура води в період росту і розмноження річкових раків 17–18 °С, хоча адаптивні можливості дорослих ширше: 4–28 °С. Швидкість течії річки становить 0,4–0,5 м/с.
4. Під час спостереження за довгопалими раками на річці Тетерів на території м. Житомира, смт Чуднів, с.Гуйва, с. Тригір'я, смт Мирополя, було виявлено що густина населеності відносно певних частин річки міняється пропорційно зміні середньої глибини, тобто, чим більша глибина тим більша кількість раків було на ній.

Резюме

Мельник Т.С. *Морфологічна мінливість, анатомічні та екологічні особливості річкових раків виду *Astacus leptodactylus* басейну річки Тетерів*

Бакалаврська робота

Досліджено морфологічну мінливість, анатомічні та екологічні особливості річкових раків виду *A. leptodactylus* басейну річки Тетерів.

Під час спостереження за довгопалім раком на річці Тетерів на території м. Житомира, смт Чуднів, с.Гуйва, с. Тригир'я, смт Мирополя, було виявлено що густина населеності відносно певних частин річки міняється пропорційно зміні середньої глибини, тобто, чим більша глибина тим більша кількість раків було на ній.

Розроблено рекомендації по використанню матеріалів дипломної роботи при викладанні біології у загальноосвітній школі.

Ключові слова: фауна, морфологія, анатомія, екологія, *A. leptodactylus*.

Резюме

Мельник Т.С. *Морфологическая изменчивость, анатомические и экологические особенности речных раков вида *Astacus leptodactylus* бассейна реки Тетерев.*

Бакалаврская работа

Исследовано морфологическую изменчивость, анатомические и экологические особенности речных раков вида *A. leptodactylus* бассейна реки Тетерев.

Во время наблюдения за длиннопалым раком на реке Тетерев на территории Житомира, пгт Чуднов, с.Гуйва, с. Тригорье, пгт Мирополя, было обнаружено, что плотность населенности относительно определенных частей реки меняется пропорционально изменению средней глубины, то есть, чем больше глубина тем большее количество раков было на ней.

Разработаны рекомендации по использованию материалов дипломной работы в преподавании биологии в общеобразовательной школе.

Ключевые слова: фауна, морфология, анатомия, экология, *A. Leptodactylus*.

Resume

Melnik T.S. *Morphological variability, anatomical and ecological features of crayfish species *Astacus leptodactylus* basin r. Teteriv.*

Bachelor work

Investigated morphological variability, anatomical and ecological features of crayfish species *A. leptodactylus* basin r. Teteriv.

During the observation dovhopalym cancer r. Teteriv in the city of Zhytomyr, town Chudniv, s. Huyva, s. Trygiryia, town Myropolya, it was found that the relative density of the population of certain parts of the river varies in proportion to changes in the mean depth, ie, the greater the depth the greater the number of cancers was on it.

Recommendations for the use of materials research paper in teaching biology in secondary school.

Key words: fauna, morphology, anatomy, ecology, *A. leptodactylus*.